Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI »ISKRA«

ROK XXIX — Poniedziałek 1 sierpnia 1938 r. — Nr. 209

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61078 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

Bitwa japońsko - sowiecka

Japończycy siłą wyparli wojska sowieckie

które zajęły terytorium mandżurskie

TOKIO, 31.7. PAT. Sekcja prasowa armii koreańskiej donosi, iż Czang-Ku-Feng, oraz wyniosłości na południe od Szatsaoping, które były nielegalnie zajęte przez żołnierzy sowieckich, zostały odzyskane w niedzielę rano przez garnizon japoński, który odparł oddziały sowieckie.

Żołnierze sowieccy, jak wiadomo, w sobotę w nocy pod ochroną artylerii — zaatakowali japońską straż graniczną, która wobec odprężenia sytuacji w okręgu Czang-Ku-Feng, była mniej liczna.

Już w piątek żołnierze sowieccy rozpoczęli budować umocnienia w pobliżu Szatsaoping na terytorium mandżurskim, przekroczywszy nielegalnie granicę. Straż graniczna japońska odparła oddziały sowieckie, po czym powróciła na swe pierwotne pozycje, by uniknąć dalszego starcia.

O godz. 16 po południu w piątek oddziały sowieckie ponownie zaatakowały Japończyków, którzy je odparli. Wreszcie w sobotę w nocy wojska sowieckie **korzystając z gęstej mgły, pod ochroną artylerii, wspomagane przez czołgi, zaatakowały Japończyków. Oddziały japońskie odzyskały Czang-Ku-Feng i Szatsaoping w niedzielę rano, wypierając całkowicie oddziały sowieckie z terytorium mandżurskiego.**

O godz. 7 rano w niedzielę artylerja sowiecka bombardowała jeszcze wioskę Kojo, położoną w Północnej Korei.

Straty wojsk sowieckich wynoszą — **około 200 zabitych i rannych.** Na polu walki pozostały zwłoki 30 żołnierzy sowieckich.

Japończycy zdobyli 11 tanków, 2 armaty górskie, 2 karabiny maszynowe oraz wiele amunicji.

TOKIO, 31.7. PAT. Przedstawiciel armii japońskiej w rozmowie z dziennikarzami na temat ostatniego incydentu na granicy sowiecko-mandżurskiej, oświadczył: Sprawa ta dla nas jest zakończona. Odzyskaliśmy siłą terytorium mandżurskie. Niczego więcej nie pragniemy. Nie wiemy, jakie są zamiary sowieckie, ale jeżeli Sowiety będą usiłowały odebrać nam te pozycje, **muszą być przygotowane na jeszcze bardziej zdecydowaną odprawę.**

Decyzja kontratakowania oddziałów sowieckich, które zajęły Czang-Ku-Feng i Szatsaoping, była powzięta przez dowódcę miejscowych sił japońskich, który nawet nie zwracał się w tej sprawie do Tokio.

W kołach zbliżonych do ministerstwa wojny bardzo poważnie traktują **fakt bombardowania wiosek koreańskich przez artylerię sowiecką.**

TOKIO, 31.7. PAT. Ministerstwo spraw zagr. po rozmowach ministra spraw zagr. z premierem Konoye postanowiło polecić ambasadorowi japońskiemu w Moskwie Szigemitsu złożyć wobec komisarza ludowego do spraw zagranicznych Litwinona jak najostrzejszy protest z powodu wczorajszych incydentów na granicy mandżursko-sowieckiej.

SETNA ROCZNICA URODZIN JANA MATEJKI

Pan Marszałek Edward Śmigły-Rydz obecny był na nabożeństwie za spokój duszy wielkiego artysty odprawionym w związku z setną rocznicą urodzin Jana Matejki. Na zdjęciu Marszałek Edward Śmigły-Rydz opuszcza kościół św. Krzyża w Warszawie w towarzystwie wiceministra spraw wojskowych gen. Głuchowskiego i ministra Kościałkowskiego.

Władze francuskie odmówiły Japonii

wydania chińskich fałszerzy banknotów

TOKIO, 31.7. PAT. Agencja Domei donosi, iż konsul generalny japoński w Tientsinie Tasziro dokonał demarche u władz koncesji francuskiej w Tientsinie z powodu odmowy władz francuskich wydania Japończykom fałszerzy banknotów.

Na podstawie informacyj żandarmerii japońskiej, władze francuskie aresztowały 24 ub. miesiąca 17 chińskich fałszerzy banknotów japońskich oraz zajęły przyrządy, używane do podrabiania pieniędzy.

Władze francuskie odmówiły jednak wydania aresztowanych w ręce władz japońskich.

Równouprawnienie Bułgarii

w dziedzinie zbrojeń

ATENY, 31.7. PAT. W Salonikach ma być podpisana przez premiera greckiego Metaxasa i ministrów, reprezentujących porozumienie bałkańskie z jednej strony a premiera bułgarskiego Kiosseiwanowa — z drugiej strony — wspólna deklaracja, anulująca klauzule wojskowe, morskie i lotnicze układu w Neuilly, t. zn. przyznająca Bułgarii równouprawnienie w sprawie zbrojeń.

Wielkie mocarstwa głównie zainteresowane w tej sprawie, W. Brytania, Francja i Włochy, były informowane o rokowaniach, które obecnie zostały zakończone i nie zgłosiły sprzeciwu zgodnie z uchwałą powziętą 14 kwietnia 1935 r. w Stresie, w myśl której zalecono zainteresowanym państwom, by sprawę tę załatwiły w drodze układów w ramach ogólnych i regionalnych gwarancyj bezpieczeństwa.

Teror w Palestynie

BEJRUT, 31.7. PAT. O godz. 20 w Jerozolimie w Alei Króla Jerzego wybuchły dwie bomby. 7 osób odniosło rany. Sprawcy zamachu zdołali zbiec.

JEROZOLIMA, 31.7. PAT. Wieczorem w jednej z najbardziej załudnionych części dzielnicy żydowskiej wybuchła bomba. Odgłos wybuchu słychać było w całym mieście. Liczba ofiar nie jest dotychczas znana.

JEROZOLIMA, 31.7 PAT. W pobliżu stacji Kalkille, uzbrojona grupa terorystów zaatakowała robotników, pracujących przy torze kolejowym. W tej samej okolicy znaleziono zmasakrowane zwłoki zamordowanego Araba.

Władze policyjne dokonały licznych aresztowań w Napluzie.

JEROZOLIMA, 31.7. PAT. W ciągu trzech tygodni od 1 do 21 lipca br. zabite zostały w Palestynie 123 osoby, w tym 73 Arabów, 36 żydów i 2 żołnierzy angielskich.

Rannych w tym okresie było 135 124 żydów.

Straszna katastrofa

KOLEJOWA

KINGSTONE, (Jamajka) 31.7. PAT. W katastrofie kolejowej pomiędzy Kingstone a Monte Gombay zginęło 50 osób a 80 odniosło rany.

Przyczyną katastrofy było wykolejenie się pociągu. 8 wagonów spadając z toru rozbiło się o skały.

Podróż min. Becka

GOETEBORG, 31.7 (PAT). Min. spraw zagranicznych Józef Beck w towarzystwie małżonki przybył dziś na pokładzie statku „Holland" do Goeteborgu, po czym udał się w w dalszą drogę do Oslo.

Samolot w płomieniach

PODCZAS POGRZEBU KPT JONESCU

CZERNIOWCE, 31.7 (PAT). Podczas pogrzebowych uroczystości kapitana Jonescu w Czerniowcach, zabitego w katastrofie lotniczej na Bukowinie, jeden z samolotów rumuńskich, który oddawał ostatnią cześć zmarłemu, prezlatując nad cmentarzem stanął w płomieniach z powodu defektu motoru. Samolot zmuszony był lądować, przy czym został ciężko uszkodzony. Pilot i mechanik wyszli z wypadku bez szwanku.

Zakazane strefy

BERLIN, 31.7 (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne zapowiada ogłoszenie dekretu, zawierającego wykaz stref, w których nie wolno będzie przebywać wojskowym, będącym w służbie czynnej państw obcych. Dekret ten wejdzie w życie z chwilą ogłoszenia.

Urzędy chińskie

PRZENIESIONE Z HANKAU

TOKIO, 31.7 (PAT) Według informacyi, otrzymanych z Szanghaju, urzędy chińskiego ministerstwa spr. zagr. zostały już przeniesione z Hankau do Czungking. Szef sekcji informacyjnej był ostatnim wyższym urzędnikiem chińskiego ministerstwa spr. zagr., który w sobotę udał się samolotem z Hankau do Czungkingu.

Los służących

U ŻYDÓW

WIEDEŃ, 31.7. Zagadnienie powstałe w skutek usunięcia z dniem 1 sierpnia służących ze służby u żydów, rozwizane zostało rozporzdzeniem gauleitera Globocnika w ten sposób, że wszystkie te służące, które przybyły do miast austriackich 1 sierpnia 1936 roku, zmuszone są powrócić na wieś do swoich miejsc rodzinnych i poświęcić się pracy na roli. Pozostałą częścią służących zajmie się niemiecki front pracy.

Na froncie hiszpańskim

SALAMANKA, 31.7 (PAT). Wielka kwatera wojsk gen. Franco komunikuje, iż na froncie Estramadury zdobyto wyniosłość Foncalada oraz kilka sąsiednich pozycyj.

Na froncie rzeki Ebro wojska gen. Franco czynią dalsze postępy. Kilka oddziałów nieprzyjacielskich, które usiłowały stawiać opór, rozproszono.

„Tour de France"

ZAKOŃCZONY

W niedzielę zakończony został gigantyczny wyścig kolarski „Tour de France" etapem Leodium — Paryż 275 km.

Zwycięzcami etapu zostali dwaj poprzedni zwycięzcy „Touru" Ledueq i Magne, którzy na 70 km. przed metą oderwali się od grupy czołowej i równocześnie przybyli do mety. Czas etapu 8.54.15.

W ogólnej punktacji zajął pierwsze miejsce Włoch Bartali, z czasem — 148.24.50 godz. przed Verwacke — Belgia 148.43.47 godz. Jest to pierwsze zwycięstwo Włoch po 15 latach, kiedy zwycięzcą został Bottechia.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Lekkoatleci zwyciężają

POLSKA -- RUMUNIA 96:49

W sobotę rozpoczął się w Czerniowcach międzypaństwowy mecz lekkoatletyczny Polska — Rumunia. Pierwszy dzień wykazał miażdżącą przewagę polskich lekkoatletów, którzy zajęli wszystkie pierwsze i prawie wszystkie drugie miejsca. W ogólnej punktacji prowadziła Polska w stosunku 43:19.

Jako pierwsza konkurencja odbył się bieg na 100 mtr. Zwyciężył Danowski (Polska) w czasie 11.1 przed Trojanowskim. Trzecim był Rumun Liess 11.4 przed swoim rodakiem Jurdache.

W skoku o tyczce Rumuni wypadli niezwykle słabo, nie przekraczając wysokości 3.20. Zwyciężył Polak Mucha 3.80 przed Polakiem Klemczakiem 3.40.

W rzucie kulą Polacy zajęli znowu dwa pierwsze miejsca. Pierwszym był Fiolorik 14.79 przed Prasklim 14.74, 3) Gurau (Rumunia) 14.23, 4) Schulleri (Rumunia).

W biegu na 5000 mtr. straciliśmy drugie miejsce na skutek dyskwalifikacji Karwowskiego przez sędziów rumuńskich. Pierwsze miejsce zajął Soldan (Polska) w czasie 15:35.6. Karwowski uzyskał czas 15:41.6, ale wskutek dyskwalifikacji drugie miejsce przyznano Rumunowi Cristea 15:50. Ostatni był Rumun Jonita.

W skoku wdal zwyciężył Hoffman (Polska) wynikiem 7 mtr, drugi z kolei Rumun Ionescu osiągnął 6.96, trzecim był Rumun Lupan przed Polakiem Sulkowskim.

Ostatnia konkurencja pierwszego dnia, bieg na 800 mtr, przyniosła Polakom pełny sukces. Pierwsze miejsce zajął Staniszewski w czasie 1:57,1. Drugi Polak Zylewicz stoczył ostrą walkę o drugie miejsce z Rumunem Lapusanem. Ostatecznie zwyciężył Polak 1:59.5, Rumun miał czas 2:01.5, czwarty Nemes (Rumunia).

W drugim dniu zawodów zawodnicy polscy zajęli wszystkie pierwsze miejsca z wyjątkiem oszczepu.

Ostateczna punktacja meczu 96:49 dla Polski.

RKS Zagłębie rozgromiony w Łodzi

Union Touring — RKS Zagłębie 5:0 (0:0)

Wczoraj odbyły się dalsze rozgrywki o wejście do Ligi państwowej.

Mistrz Zagłębia Dąbrowskiego rozegrał wczoraj rewanżowe spotkanie z Union Touringiem w Łodzi. Mecz zakończył się wysoką porażką zagłębiam w stosunku 0:5 (0:0). Do przerwy R. K. S. Zagłębie był równorzędnym przeciwnikiem, natomiast w drugiej połowie gracze opadli z sił i w tym okresie łodzianie strzelili pięć bramek.

Wczorajszym zwycięstwem Union Touring zapewnił sobie ostatecznie mistrzostwo grupy.

Inne rozegrane wczoraj mecze dały następujące wyniki:

Kraków: Garbarnia — Dab 4:2 (2:2);

Świętochłowice: Śląsk — Gryf (Toruń) 5:1 (4:0);

Wilno: PKS Łuck — Makabi 1:0 (1:0);

Grodno: WKS — Pogoń (Brześć) 1:0 (0:0);

Warszawa: Legia — Unia (Lublin) 3:1 (1:0).

Czarni (Lwów) — Rewera (Stanisławów) 2:0 (1:0).

Po wczorajszych rozgrywkach w grupie I prowadzi, jak zapowiedzieliśmy wyżej, Union Touring przed Legią.

W grupie III prowadzi Garbarnia, która jest najpoważniejszym kandydatem na mistrza swej grupy.

W grupie II na czoło wysunął się Śląsk.

W grupie IV prowadzi nadal PKS. Łuck.

Nowe władze Śląsko-Dąbr. Oddziału

ZWIĄZKU DZIENNIKARZY SPORTOWYCH R. P.

W Katowicach odbyło się zebranie organizacyjne Oddziału Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego Polskiego Związku Dziennikarzy Sportowych R. P. Przed tym zebraniem odbyło się posiedzenie specjalnie powołanej komisji która dokonała weryfikacji dziennikarzy sportowych Śląska i Zagł. Dąbrowskiego.

Na przewodniczącego obrad powołano red. Nogaja, na sekretarza red. Kaźmierczaka.

W wyniku obrad zebranie organizacyjne postanowiło powołać do życia Oddział Polskiego Związku Dziennikarzy Sportowych na Śląsk i Zagł. Dąbrowskie. Jednocześnie dokonano wyboru władz nowego Oddziału.

Skład zarządu przedstawia się obecnie następująco: prezes — Bogumił Miklica, wiceprezes — red. Stanisław Ziemba, sekretarz red. Jan Śledź. Komisję rewizyjną stanowią red. red.: Stanisław Nogaj, Tadeusz Lipski i Władysław Wieczorek.

Ponadto polecono nowemu zarządowi dokooptowanie skarbnika Oddziału.

W dalszym ciągu obrad uznano red. Burczaka, prezesa Syndykatu Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, za organizatora obecnego Oddziału i postanowiono wyrazić mu za to podziękowanie.

Nowo założony Oddział, liczący obecnie 14 członków, jako też wybrany zarząd wymaga zatwierdzenia ze strony Zarządu Głównego Związku Dziennikarzy Sportowych R. P.

—oOo—

Awantura na boisku

TS DĄBROWA — ZS NIWKA 3:0 (1:0)

Wczoraj rozegrany został na Niwce drugi mecz o wejście do kl. A. między ZS Niwka a TS Dąbrowa.

Na 20 minut przed końcem gry przy stanie 3:0 dla Dąbrowy wtargnęła na boisko publiczność i poturbowała graczy Dąbrowy. Wobec awantury sędzia zawody przerwał.

Bramki dla Dąbrowy strzelili: Przybylak Jamroz i Micuda.

Ponieważ poprzedni mecz zakończył się remisem zwycięstwem TS Dąbrowa, tym samym klub ten wejdzie do kl. A.

O wejście do Ligi

KS WYSOKA — KS ZAGŁĘBIANKA 3:0 (1:0)

Wczoraj został rozegrany w Łazach rewanżowy mecz o wejście do Ligi okręgowej między KS Wysoka a KS Zagłębianka z Będzina. Niespodziewanie mecz zakończył się zwycięstwem gospodarzy w stosunku 3:0.

Ponieważ oba kluby mają po dwa punkty o wejście do Ligi zadecyduje trzeci mecz, który zostanie rozegrany na neutralnym boisku.

KRONIKA SPORTOWA

POLONIA — JUGOSLAVIJA 2:2 (0:2)

Po sobotniej porażce poniesionej w Wielkich Hajdukach „Jugoslavija" rozegrała wczoraj drugi mecz w Warszawie z Polonią. Spotkanie dało wynik remisowy 2:2 (0:2), przy czym osłabiona brakiem Nawrota i Kulli Polonia obie bramki uzyskała w pierwszej połowie gry.

SARMACJA BĘDZIN — KRESY CHORZÓW 2:2 (1:1)

HAKOACH BĘDZIN — FABLOK CHRZANÓW 0:4 (0:1)

Zawody towarzyskie rozegrane w Będzinie. Wygrała zasłużenie drużyna Fabloku, dla której bramki zdobyli Oczkowski 2, Pełczyński i Klimka po jednej.

NIEMCY — JUGOSŁAWIA 3:2

Mecz finałowy tenisowy o puchar Davisa w strefie europejskiej zakończył się ostatecznie zwycięstwem Niemiec w stosunku 3:2.

POLSKA — RUMUNIA 5:0

Rozegrany w Brasowie mecz tenisowy Polska — Rumunia, w którym barwy polskie reprezentowali: Spychała i Baworowski zakończył się zwycięstwem Polski w stosunku 5:0

POLSKA — CZECHOSŁOWACJA 4:1

W Sobotę w drugim dniu meczu tenisowego pań Polska — Czechosłowacja o puchar Królowej Marii jugosłowiańskiej i mistrzostwo Środkowej Europy, para polska Jadwiga i Zofia Jędrzejowskie pokonały parę czeską Nein Mueller — Sobotkova w trzech setach 2:6, 6:4, 6:4.

Wczoraj w ostatnim dniu zawodów Hein Mueller pokonała Łuniewską 6:1, 6:1, zdobywając jedyny punkt dla Czechosłowacji. Jadwiga Jędrzejowska wygrała z Deutsen 6:2, 6:2. W grze pokazowej Sobotkowa wygrała z Zofią Jędrzejowską 2:6, 6:3, 6:1. Ostateczny wynik 4:1 dla Polski.

Podzwrotnikowe puszcze Australii

czekają na 50 milionów emigrantów

Jednym z zagadnień dręczących Europę jest uzyskanie terenów dla emigracji. W sprawie tej zabrał głos Anglik Michale Terry, jeden z najznakomitszych znawców Australii, autor licznych prac o tej najmniejszej i najsłabiej zamieszkałej i najmniej znanej części świata.

Oto, co mówi o Australii, jako ewentualnym terenie emigracji Europejczyków.

Na wstępie zadaje Terry pytanie, ilu białych przybyszów jest w stanie pomieścić ziemia australijska.

Odpowiedź na to pytanie brzmi: około 50 milionów.

W jaki sposób tych 50 milionów ludzi może się utrzymać w Australii i jakie będą warunki ich życia?

Terry jest zdania, że emigrację do Australii winna cechować rozwaga i przewidywanie. Trzeba sprowadzać na te ziemie tylko takich ludzi, którzy fizycznie wytrzymają tamtejsze warunki klimatyczne.

W Australii doskonale będą się czuli ludzie, lubiący upały, ludzie z natury smagli, z usposobienia niejako południowcy. Dla tych pobyt w australijskiej prowincji Queensland, wśród plantacyj bananów, tytoniu i ananasów będzie po prostu rajem.

Ludzie ci będą mogli tam pracować na plantacjach lub w olbrzymich fermach, gdzie hoduje się owce na przestrzeniach wynoszących od 30 tysięcy do miliona akrów.

Ludzie ci muszą jednak być przygotowani na jedno: praca tu jest ogromnie ciężka i wymaga wielkiego wysiłku fizycznego.

Dla ludzi żonatych, posiadających rodzinę, widzi Terry odpowiednie tereny w innej części Australii. Przeznacza im przestrzenie, pokryte wspaniałymi sadami wokół miasta Adelaida na zachód nim wybrzeżu, brzegi rzeki Murray, oraz spokojne fermy wśród żyznych pól Wiktorii.

Emigrant może tu śmiało sprowadzić żonę i dzieci, i wyżywi rodzinę z owoców pól, które będzie uprawiał bez zbytniego nawet wysiłku.

Natomiast, takiemu człowiekowi, obarczonemu rodziną, nie radzi znawca Australii emigrować do puszczy australijskiej. Pracy przy karczowaniu i wyrębie tej puszczy sprostać mogą tylko młodzi, zdrowi i silni ludzie.

W samym sercu puszczy australijskiej istnieje kolonia niemiecka. Już trzecie pokolenie Niemców gospodarzy tam, zdołali oni stworzyć tu sobie małe, ciche miasteczko z domkami, otoczonymi ogródkami, zbudowali kościółek luterański, mają własną gminę, szkoły, instytucje dobroczynne. Napróżno szukałoby się w tym miasteczku i jego okolicy nazwisk angielskich. Mieszkają tam same Schmidty, Schulze i Schwarze, a dzieci mówią po niemiecku nie gorzej, niż ich rówieśnicy z Berlina.

Na ogół eTrry uważa, że klimatycznie odpowiedniejsze dla Europejczyka są tereny na południu Australii. Na północy panują upały suche, wysoce szkodliwe dla zdrowia. Na południu zaś jest dostateczny stopień wilgotności, który pozwala Europejczykowi znosić lepiej gorąco i stwarza warunki dobre dla zdrowia, zwłaszcza dla dzieci.

Dawniej tereny południowe pozbawione były odpowiedniej komunikacji Dzisiaj dzieje się inaczej.

Komunikacja kolejowa, a zwłaszcza jest w Australii znakomita. Olbrzymie szybkolotne amerykańskie samoloty pasażerskie przybywają do miast południowych dwa razy dziennie. Z Adelaidy do Darwinu można przelecieć w ciągu jednej doby, a dawniej przebywało się tę przestrzeń jedynie parowcem, idącym wzdłuż wybrzeża, co trwało trzy tygodnie.

Prawa emigracyjne australijskie są dość surowe.

Bez kapitału może tam przybyć tylko taki emigrant, którego biorą pod swą opiekę i za niego ręczą krewni, lub przyjaciele zamieszkali w Australii.

Wszyscy inni muszą się wykazać pewnym kapitałem, by nie stać się ciężarem władzom australijskim.

Ludzie, obarczeni rodziną, muszą wykazać, że mając co najmniej 300 funtów (7.500 zł) gotówki, lub zapewnione 100 funtów (2.500 zł) rocznego dochodu. Człowiek samotny, pragnący się osiedlić w Australii, musi posiadać tylko 50 funtów (1.200 zł) gotówki.

Losy uczniów i maturzystów

Równoległe I-sze klasy w gimnazjach państwowych

W związku z prośbami tegorocznych maturzystów, którzy nie złożyli egzaminu dojrzałości zwykłe,o lub rozszerzonego w terminie wiosennym, o dopuszczenie do powtórnego egzaminu w jesieni br. Min. WR i OP. zawiadamia, że nie zorganizuje dla tych kandydatów egzaminu w okresie jesiennym.

Kandydaci, którzy nie złożyli zwykłego lub rozszerzonego egzaminu dojrzałości w terminie wiosennym, mogą egzamin ten powtórzyć najwcześniej w terminie zimowym — styczeń — luty 1939. Daty egzaminów podadzą zainteresowanym kuratoria okręgów szkolnych.

Równocześnie Ministerstwo wyjaśnia że wbrew rozsiewanym pogłoskom, tegoroczne egzaminy dojrzałości wypadły korzystniej, niż w latach ubiegłych. — Liczba wydanych świadectw dojrzałości przekracza liczbę świadectw, wydanych w latach poprzednich, a ogólny procent kandydatów, którzy złożyli egzamin, dorównuje stosunkowi procentowemu w latach ub., jakkolwiek w b. r. do egzaminów dojrzałości dopuszczeni byli wszyscy uczniowie klasy VIII bez względu na postępy czynione w ciągu roku.

W związku z faktem, że pewna liczba młodzieży, zgłaszającej się do egzaminów ogólno-kształcących, nie znalazła w tych gimnazjach miejsca, jakkolwiek złożyła egzamin wstępny, Ministerstwo WR. i OP. zawiadamia, iż dokłada wszelkich starań, aby młodzieży tej zapewnić możność dalszego kształcenia.

Część młodzieży może znaleźć jeszcze miejsce w gimnazjach prywatnych, — względnie zawodowych. W tych przypadkach, gdy są to szkoły subwencjonowane przez Ministerstwo, udzielają one pewnych ulg w opłatach młodzieży niezamożnej.

Pozatym Ministerstwo czyni wysiłki, aby uruchomić pewną liczbę oddziałów równoległych klasy pierwszej gimn. w zakładach państwowych w tych miejscowościach, w których szczególnie duża liczba młodzieży nie znalazła pomieszczenia w szkołach.

Uroczystość odsłonięcia Pomnika Legionów w Kielcach

przesunięta na jesień

Projektowane na pierwsze dni sierpnia br. uroczystości odsłonięcia pomnika Legionów i sanktuarium Marszałka Piłsudskiego odłożone zostały do jesieni br.

Sanktuarium Józefa Piłsudskiego w gmachu Kieleckiego Urzędu Wojewódzkiego, gdzie w sierpniu 1914 r. mieściła się pierwsza kwatera Komendanta, jest już całkowicie niemal urządzone.

Na ukończeniu również jest porządkowanie placu przed gmachem WF i PW. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego na którym ustawiono już imponujący postument pomnika i prowizoryczny, gipsowy odlew „Czwórki" dłuta prof. A. Raszki z Krakowa — grupy czterech strzelców z Pierwszej Kompanii Kadrowej.

W dn. 8 sierpnia Kielce powitają patrole biorące udział w Marszu Szlakiem Kadrówki. W dniu tym odbędzie się szereg imprez o charakterze regionalnym i rozrywkowym.

ZZZZZZZZZZZZZZZZ

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów O WPŁACENIE PRENUMERATY za sierpień 1938.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego"

ZZZZZZZZZZZZZZZZ

Wyjaśnienia prawne

UBEZPIECZENIE OD WYPADKÓW

W fabryce zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. Poszkodowany robotnik po kilku dniach choroby wrócił do pracy. O wypadku nie meldowano, w nadziei, że nie będzie następstw. Tymczasem po kilku miesiącach robotnik zapadł na zdrowiu, a lekarze ustalili związek przyczynowy z niedawnym wypadkiem. Robotnik wystąpił na drogę cywilną o odszkodowanie.

Sąd Najwyższy orzekł, iż ustawa o ubezpieczeniu robotników od wypadków nie daje podstawy do wnioskowania, iż obowiązek zameldowania w zakładzie ubezpieczeń ustaje, jeśli w ciągu 5 dni nie ujawnią się ujemne dla zdrowia robotnika skutki nieszczęśliwego wypadku fabrycznego. Obowiązek pracodawcy trwa w ciągu całego roku. C. I 3424-36.

WYSYŁKA DŁUGU POCZTĄ

Sąd Najwyższy rozgraniczył kwestię zachowania terminu płatności, o ile w ostatnim dniu pieniądze będą przekazane pocztą lub przez PKO, od złożenia pieniędzy w innej instytucji finansowej.

Termin płatności jest zachowany, gdy dłużnik w ostatnim dniu przekazał wierzycielowi należność pocztą lub przez PKO. Złożenie zaś w ostatnim dniu terminu płatności pieniędzy w instytucji finansowej, nie oznaczonej w umowie, usuwa skutki zwłoki tylko wtedy, gdy instytucja w tym samym dniu posłała złożoną kwotę wierzycielowi. C. II 93-37.

GORSZE WARUNKI PRACY

W procesie o należność pracowniczą Sąd Najwyższy orzekł, że kiedy pracodawca zmienia na gorsze warunki umowy, pracownik może odstąpić od umowy, przy czym rozwiązanie stosunku służbowego w tych warunkach następuje bez winy pracownika i nie może obciążać go ujemnymi konsekwencjami. C. I 3114-36.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

1 Sierpień — **Poniedziałek**

Piotra w okowach
Słowiański: Brodzisława
Słońca wsch. 3.54, zach. 19.30
Księżyca wsch. 9,45, z. 20.55

HISTORIA PODAJE:

1291 Powstanie Federacji Szwajcarskiej.
1520 Urodził się Zygmunt August.
1861 Zmarł Ignacy Chodźko, powieściopisarz
1914 Wybuch wojny rosyjsko-niemieckiej.

PRZYSŁOWIA:

„Do świętego Piotra Pal kopy
Nie twoje w polu snopy".

Przysłowie to pochodzi stąd, że św. Piotra w okowach nazywa lud Piotrem Palkopą, gdyż istnieje wiara, że o tej porze pioruny mają zapalać kopy w polu.

RADY PRAKTYCZNE:

Wody wapiennej używa się w połączeniu z olejem lnianym przy oparzeniach, oraz przy porażeniu skóry słońcem.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Pałac we Flandrii".
EDEN: „Niewidzialne małżeństwo".
PATRIA: 1) „Dzisiaj i zawsze". 2) „Kawiarnia na granicy".

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

C. Truszkowskiego — ul. Piłsudskiego 46.
L. Turskiego — ul. 1 Maja 18
W. Wasilewskiego — ul. Modrzejowska 10
J. Garbaczewskiego — ul. Sienkiewicza 9
W. Zieleźińskiego — ul. Orla 28

PRZEWODNIK

— Ten wazon z XVI wieku, tu, przy wyjściu, służył już naszym przodkom do zbierania napiwków!

DIETA

— Jemy teraz tylko surowizny.

— Dziwne! Czyż zamknęli wam dopływ gazu?

Jutro odpust

W DĄBROWIE

Jutro we wtorek dnia 2 bm. w kościele parafialnym pod wezwaniem Matki Bożej Anielskiej w Dąbrowie przypada doroczny odpust.

W dniu tym ustanie w mieście ruch handlowy i fabryczny.

Porządek nabożeństw z racji odpustu jest następujący:

Poniedziałek 1 sierpnia: o godz. 18.30 uroczyste nieszpory z wystawieniem N. Sakramentu, nowenna, kazanie, procesja. Od procesji przez całą noc trwa wystawienie N. Sakramentu.

Wtorek 2 sierpnia: godz. 6 godzinki, godz. 6.30 — Jutrznia, godz. 7 — Prymaria z kazaniem, godz. 8.30 — msza św do Matki Boskiej Anielskiej, godz. 9.30 msza św z kazaniem, godz. 11,30 — msza św. przed szczytem Golgoty, godz. 16 — nieszpory z kazaniem, godz. 19 — publiczna adoracja

Środa 3 sierpnia: godz. 6 — godzinki, godz. 6.30 — Jutrznia, godz. 7 — Prymaria, godz 8.30 — msza św., godz. 9 — Wotywa, kazanie Litania do WW Świętych, procesja i na zakończenie 40 godz. nabożeństwa Te Deum.

Szereg nauk podczas odpustu wygłosi O. Tomasz Nawrocki T. J.

× **PRZESYŁKI POCZTOWE Z OBRAŹLIWYMI NAPISAMI NIE BĘDĄ DORĘCZANE ADRESATOM.** Ostatnio stwierdzono szereg wypadków umieszczania obraźliwych napisów na przesyłkach pocztowych. Władze pocztowe postanowiły, by tego rodzaju przesyłki nie były doręczane adresatom i kierowane do działu przesyłek niedoręczalnych.

× **BUDOWA NOWYCH GMACHÓW DLA SZKÓŁ POWSZECHNYCH.** W r.b. prowadzone są intensywne prace przy wznoszeniu nowych gmachów dla szkół powszechnych we wszystkich miejscowościach kraju Z nowym rokiem szkolnym 1938-39 oddanych ma być do użytku nowych 5.884 izb lekcyjnych i 1.095 mieszkań dla nauczycieli.

Kartel drożdżowy

PRZESTAJE ISTNIEĆ

Minister przemysłu i handlu rozwiązał kartel drożdżowy z dniem 15 sierpnia rb. i zarządził niezwłoczną likwidację tej organizacji.

Decyzja ta jest wynikiem narad, prowadzonych od dłuższego czasu na terenie zainteresowanych resortów.

Rozwiązania tego kartelu domagał się Sejm i Senat w uchwałach, powziętych w czasie sesji zwyczajnej.

Rozwiązując kartel rząd równocześnie stwarza dla przemysłu drożdżowego możliwości zorganizowania się na całkowicie nowych podstawach. Równocześnie bowiem zainteresowane przedsiębiorstwa mogą podjąć starania w kierunku stworzenia nowej organizacji. Głównym zadaniem jej musi być jednak dążenie do istotnej racjonalizacji produkcji i zbytu drożdży oraz do obniżki cen tego ważnego artykułu.

Nowej organizacji nie będzie wolno płacić t. zw. „postojowego" za unieruchomienie niektórych fabryk.

Jeżeli do 1 października rb organizacja taka nie będzie utworzona w drodze dobrowolnego porozumienia, rząd powoła przymusową organizację dla produkcji i zbytu drożdży, na zasadzie ustawy o monopolu spirytusowym.

Zuchwali włamywacze

GRASUJĄ W CZELADZI

Niedawno temu dokonano w Czeladzi włamania do hurtowni Klajmera przy ul. Staszica. Włamywacze dostali się do sklepu i skradli dużo najcenniejszego towaru.

W jakiś czas potem odwiedzili po raz drugi sklep, dokonując kradzieży.

Onegdajszej nocy usiłowano znowu dokonać włamania do hurtowni chrześc Tow. Dobroczynności, przy Placu 11 Listopada.

Sprawcy łomem próbowali wyłamać zamek przy drzwiach od korytarza.

Na wywołany hałas zbudził się śpiący obok sklepu pracownik hurtowni, który począł krzyczeć. Spłoszył on włamywaczy, którzy zbiegli.

Włamania te świadczą, że w Czeladzi grasuje jakaś zorganizowana banda, która za cel swych zamierzeń obrała sobie bogate sklepy.

Przypuszczać należy, że policji uda się zdemaskować groźnych włamywaczy i unieszkodliwić ich.

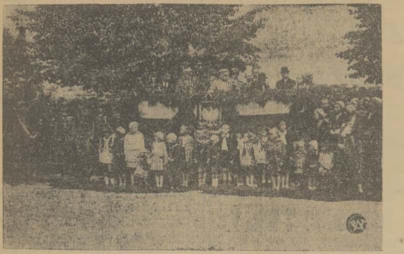
PROGRAM RADIOWY

OSTATNI KONCERT Z KRZEMIEŃCA

W roku bieżącym Polskie Radio nawiązało bezpośredni kontakt artystyczny z ważną placówką kulturalną, a mianowicie z Muzycznym Ogniskiem Wakacyjnym dla nauczycielstwa w Liceum Krzemienieckim, organizując wespół z Ogniskiem trzy koncerty, transmitowane na całą Polskę. Pierwszy z nich odbył się dn. 19 lipca, drugi dn. 26 lipca, trzeci i ostatni nadany będzie dn. 2 bm. o godz. 18.10 a program jego zawiera wyłącznie polską muzykę. Jako solistka wystąpi Barbara Kostrzewska Poza tym w koncercie weźmie udział orkiestra symfoniczna wojskowej Szkoły muzycznej w Katowicach i chór muzycznego Ogniska Wakacyjnego pod dyr. W. Raczkowskiego.

PONIEDZIAŁEK 1 SIERPNIA 1938 R.

5.15 Audycja poranna — płyty 6.20 Muzyka z płyt 6.45 Gimnastyka 11.55 Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa 13.50 Wiadomości bieżące 14.00 Muzyka z płyt 15.05 „Radiofonizacja kraju" 15.10 Giełda zbożowa i towarowa w Katowicach 15.15 „Moje wakacje" — powieść Starego Doktora dla dzieci 15.30 Gawęda o literaturze 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry pod dyr. Bronisława Nagujewskiego 16.45 „W królestwie milionów słoni" felieton 17.00 Wskazówki dla hodowców drobiu i królików 17.10 Gra Trio Rozgłośni katowickiej 17.50 Chwilka społeczna 18.00 Pogadanka sportowa 18.10 Pieśni Verdiego w wykonaniu Jadwigi Borczowskiej 18.30 „Fortepian i książka" — II audycja „O świcie" Wykona: Włodzimierz Trocki — fortepian 19.00 Audycja żołnierska 19.20 Pogadanka aktualna 19.30 „Wisłą do polskiego morza" — koncert rozrywkowy 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Eugeniusz Pawłowski: „Cienie od Tatr" 21.10 Koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry Rozgłośni wileńskiej 21.50 Wiadomości sportowe 22.05 „Z życia Zagłębia Dąbrowskiego" 22.20 Najnowsze przeboje taneczne — płyty.

PRZED ŚWIĘTEM NAJSTARSZEGO PUŁKU PIECHOTY LEGIONÓW W WILNIE
W dniach od 6 do 8 sierpnia rb. obchodzi się w Wilnie święto najstarszego legionowego pułku piechoty. Zdjęcie przedstawia Marszałka Józefa Piłsudskiego na święcie pułkowym w roku 1932.

Człowiek, który chciał uprowadzić lorda Nuffielda

W ostatnich czasach wiele się mówi i pisze o Thorntonie, który niedawno zamierzał uprowadzić magnata automobilowego lorda Nuffielda. Tymi, którzy zajmują się jego osobą są przeważnie jego przyjaciele, wywodzący się wbrew wszelkim oczekiwaniom z lepszych kół towarzyskich Londynu. Po pierwsze ku wielkiemu zdumieniu powszechnemu dowiedziano się, że nazwisko jego nie jest nazwiskiem prawdziwym, lecz tylko pseudonimem, którego od dłuższego czasu używał. Koleje jego życia są ciekawe i zapewne z tego względu także, a nie tylko ze względu na sensacyjny posmak tej sfery, nazwisko jego zapełnia w ostatnim czasie szpalty pism angielskich. Początkowo był on urzędnikiem pocztowym w jednym z angielskich urzędów pocztowo - telegraficznych, w którym pełnił funkcje telegrafisty. Następnie przerzucił się on do innego zawodu, mianowicie wyszkolił się na elektrotechnika, a gdy znudziło mu się pracować w tym zawodzie wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

W czasie wojny światowej był on sanitariuszem, gdzie miał opinię jednego z najsumienniejszych pracowników i opiekunów chorych żołnierzy.

W roku 1917 wstąpił on do wojska angielskiego i z niewiadomych przyczyn przybrał nazwisko Thornton, którego używa do tej pory. Był on żonaty nie mniej, jak cztery razy, po raz ostatni z jedną z najlepszych australijskich pływaczek, które jednocześnie na jednym z konkursów została wybrana „królową piękności" Australii. Stosunki, które wyrobił sobie w Australii umożliwiły mu poznanie się z członkiem Izby Lordów Nuffieldem. Oczywiście korzystał on z wielu innych znajomości w ten sposób, że naciągał swoich znajomych lokalach ulotnili się z nich stali bywalcy życzki, których z reguły nie zwracał. Dochody jego, uzyskane z tego rodzaju machinacji dochodziły, o ile dotychczas wiadomo, do 500 funtów szterlingów rocznie.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

POMNIKI

i rzeźby artystyczne oraz wszelkie wyroby betonowe poleca tanio „Wiktoria" Dąbrowa, ul. Narutowicza 41, tel. 68-436. Dogodne warunki płatności! Robota gwarantowana!

SPRZEDAM

kuchenkę elektryczną maszynkę elektryczną, gramofon — radio. ul Piekarska 1, m. 1. 3293

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

UZDROWISKA

PORONIN

„Morskie Oko" poleca pokoje z utrzymaniem Położenie dla wypoczynku idealne. Kuchnia wykwitna 4 zł. 3276

LOKALE

POTRZEBNY

pokój duży albo dwa mniejsze na biuro z osobnym wejściem, parter I, II piętro w okolicy Pierackiego, Małachowskiego, 3-go Maja, Piłsudskiego do ul. Sobieskiego. Wiedomość tel. 61712. — 3451

FERRY ROCKER

TAJEMNICA WIEŻY

Powieść kryminalna

Przekład Eugeniusza Bałuckiego

56)

Do stołu sędziowskiego zbliżył się doktór Palmer. Złożył krótkie rzeczowe sprawozdanie z badania zwłok dodając na zakończenie, że według jego zdania, Archie Lawrence zmarł wskutek zatrucia kwasem pruskim.

— Cząstki niektórych organów wewnętrznych wysłałem do Instytutu Medycyny Sądowej w Leedz. Niestety, wyników jeszcze nie otrzymałem. Telefonowałem, ale mi odpowiedziano, że badanie jeszcze nie jest ukończone.

— Czy na podstawie pańskiego protokułu można wywnioskować w jaki sposób trucizna dostała się do organizmu?

Lekarz zawahał się na moment.

— Z protokułu nie. Przypuszczam osobiście, że drogą zastrzyku. Tę okoliczność będzie mógł wyjaśnić tylko Instytut Medycyny Sądowej.

— Hm... A czy pan uważa za możliwe, że Archie Lawrence mógł sam sobie wstrzyknąć truciznę?

— Tak?

— Mógł ją wstrzyknąć przez pomyłkę?

— Na to pytanie trudno odpowiedzieć. Słyszałem od pani Bardwell, że Archie Lawrence był nałogowym narkomanem, miał często po parę różnych narkotyków, przy czym morfinę przechowywał w w małej niebieskiej flaszeczce. Jeśli ktoś zmienił jej zawartość na kwas pruski, to pan Lawrence mógł, oczywiście, tego nie zauważyć i przez pomyłkę zastrzyknąć sobie truciznę. Niestety, nie udało się nam znaleźć flaszeczki, w której pan Lawrence miał morfinę.

— Statystyka tego nie stwierdza, panie doktorze.. Usposobienie człowieka, cierpiącego na ten nałóg, ulega gwałtownym wahaniom. Morfinista jest raz przygnębiony i zniechęcony, to znów pełen radości życia. Po okresie doskonałego samopoczucia następują godziny niepokoju, wyczerpania fizycznego i senności. Myśli samobójcze należą do zjawisk częstych, ale chory rzadko je urzeczywistnia.

— Czy pan doktór ustalił przy sekcji, na jakie choroby chroniczne cierpiał pan Archie Lawrence?

— Tak jest, panie sędzio, chorował poważnie na serce.

— Czy pan zalicza pana Archie'go Lawrence'a do nieuleczalnych morfinistów?

— Powiedziałbym raczej, że pan Lawrence należał do rzędu nałogowców, którzy mają dość siły woli, by zmniejszać stopniow dawkę morfiny. O tym świadczy stan ogólny organizmu. Zresztą mogę się mylić. Niektóre organizmy opierają się długo niszczycielskiej działalności trucizny i zupełne załamanie się następuje po dwudziestu, nawet po trzydziestu latach.

— Czy się zdarza, że morfiniści używają innych narkotyków poza morfiną?

— Bardzo często.

— Więc pan nie mógł ustalić, jak wielkie były dawki narkotyków, które pan Lawrence zażywał dziennie?

— Nie, panie sędzio.

— Czy pan stwierdził na ciele ślady, które by wskazywały, że zastrzyk był zrobiony stosunkowo niedawno?

— Tak. Znalazłem sporą ilość śladów po ukłuciach igłą. Były to błyszczące owalne blizny z charakterystycznym stwardnieniem, wyczuwalnym pod palcami. Na lewym przed ramieniu znalazłem dwa świeże ukłucia ze śladami skrzepłej krwi.

— Czy pan badał strzykawkę, którą pan Fenwick znalazł koło altanki?

— Tak. Przekonałem się ze zdziwieniem, że ta strzykawka prawdopodobnie nie była w ogóle w użyciu. Przypuszczam osobiście, że pan Archie Lawrence posługiwał się inną strzykawką.

— Więc w tej, którą znalazł pan Fenwick, nie stwierdził pan śladów morfiny lub kwasu pruskiego.

— Żadnych, panie sędzio.

Przy tych słowach lekarza John Harrigan spojrzał mimo woli na Normana Fenwicka, który zdradzał wyraźny niepokój, kręcił ciągle głową, jak gdyby włożył za wąski kołnierzyk, nie odrywając przy tym ani na chwilę bojaźliwego wzroku od warg doktora Palmera.

Sędzia zadał jeszcze szereg pytań i lekarz na nie odpowiedział z niezmienną rzeczowością i dokładnością.

Gdy doktór Palmer powrócił na miejsce, sędzia Birch rzekł do przysięgłych.

(c. d. n.)

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61673

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm; w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego"

BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 713.81. — DĄBROWA, ul. Sobieskiego, róg 3 Maja p. J. Górzński — GRODZIEC, Kiosk p. Lacińskiego KIELCE, Sienkiewicza 4 — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Nordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3 Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p Krupy — ŻARKI, Fr. Cacoń — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI